

Cetatea Cavalerilor

Fondator: Col. r. Dr. Constantin Meștăciut
Editor: Asociația Națională a Cavalerilor de C.H.O.
Editura Tipo MC, Oradea - 2020

1

Cartea Mea e și a Ta!

ISSN 2734-6889
ISSN-L 2734 -6889

Dacorumâncele care au adus omagiu Neamului prin frumusețe, jertfă și spirit
(partea a III-a)

Prof. Dr. Gheorghe Constantin NISTOROIU

„Frumusețea va mântui lumea!”
(Fiodor Mihailovici Dostoievski)

Marele scriitor rus creștin ortodox Fiodor Dostoievski s-a referit în expresia sa genială la FRUMUSEȚEA absolută care este **DUMNEZEU – Mântuitorul lumii**.

Frumusețea Feminină este cea care provoacă creația, civilizația și cultura omenirii.

Elita spiritual-creștină a Națiunii Ortodoxe Române se naște prin Voința lui Dumnezeu în concordanță cu aspirațiile, virtuțile, misiunea proprie și universală a Neamului, exprimate serafic, filocalic și sofianic prin: **Suferință – Jertfă – Dragoste – Frumusețe – Spirit**, respectiv prin **Crucea** ca temei a **Biruinței** și a **Învierii**.

În ființa Românilor, respectiv a dacorumâncelor plămădite de Dumnezeu, răsar legile inimii și ale duhului: Jertfa întru Adevăr, Libertatea întru Spirit și Iubirea întru Frumos.

Femeia dacorumână prin frumusețe și spirit, prin jertfă și iubire, prin sensul ei și taina sensibilității este una dintre marile miracole ale lumii hărăzită de Dumnezeu.

De aceea, se „*explicită originea sensibilității feminine a marilor mistici.*” (Paul Evdokimov, *Femeia și Mântuirea Lumii*, prefața Olivier Clement, trad. Gabriela Moldoveanu, Ed. Christiana, București, 1995, p. 160)

ELENA GHICA – DORA D'ISTRIA – SYBILA VALAHĂ

Elena Ghica s-a născut în familia Caterinei Faca/ Facca, naționalitate elenă și prințul Mihai Ghica, mare Ban al Craiovei, fratele domnitorilor Grigorie al IV-lea Ghica (1822-1828) și Alexandru Dimitrie Ghica (1834-1842). Seva genealogică vine prin Gheorghe Ghica, armân din Zagoria - Macedonia, ajuns în fanar, apoi domn al Moldovei (1658-1659) și al Țării Românești (1659-1660).

Mihai Ghica a fost un pasionat de arheologie și numismatică,

Dora d'Istria.

Portret - după Familia nr. 18/1865 (Iosif Vulcan)

membru al Societății de Istorie și Antichități din Odessa, iar mama a fost **prima româncă** traducătoare și publicistă, care a tradus lucrarea *De l'education des enfants*, Paris, Baudouin freres, 1824 – *Pentru educația copiilor*. (Dora d'Istria, *Gli Albanesi in Rumania* – 1871)

Cezar Bolliac aducea mărturie despre frumusețea feminină a dacoromâncelor, precum că, mama Elenei **Catinca** și **Marțița** spătarului Costache Ghica, „*erau cele mai frumoase femei ale timpului, din câte s-au văzut în societatea bucureșteană.*”

Geniul precoce a îndrumat-o spre studiul limbilor de la vârsta de 5 ani, greaca veche și modernă, latina, engleza, franceza, germana, italiana. A avut privilegiul de a studia cu marii dascăli ai vremii, G.G. Papadopol și J.A. Vaillant, primul dându-i măsura cuvenită, „*Geniul ei precoce, bunătatea îngerească a inimii, o făcură obiectul adorațiunii a lor săi și o podoabă prețioasă a curții principelui Alexandru.*”

Armand Pommier a reușit să-i redea cu fidelitate chipul prințesei Elena Ghica: „*Figura sa de un oval perfect, cu o mare puritate a liniilor în toate detaliile lor, era de o paloare strălucitoare, subliniată de tonuri roze, și animată de ochi negri magnifici, ale căror priviri penetrante și vii respirau bunătatea și bunăvoința; părul șaten încorona fruntea sa largă bine dezvoltată sub care străluceau toate luminile geniului.*”

După uzurparea lui Alexandru Dimitrie Ghica, în 1842, întreaga familie a Elenei, alături de unchiul Alexandru au plecat într-un exil voluntar de 7 ani în Europa, unde prințesa a cunoscut marile curți, Viena, Berlin, Dresda, Veneția și capetele lor încoronate, dar și pe mentorul ei Alexander von Humboldt (1769-1859), naturalist, geograf, călător, fratele lui Wilhelm von Humboldt, întemeietorul Universității din Berlin (1810), acolo unde și prințesa și-a aprofundat studiile în pictură, muzică, istoria literaturii, sociologie și religie.

Familia Elenei s-a întors în Patrie la finele anului 1848, iar în Februarie 1849, ea s-a căsătorit cu prințul Aleksandr Kolțov-Masalski, descendent din normandul **Rurik** (862-879) întemeietorul statului rus, căsătorie care n-a durat, fiindcă atitudinea naționalistă a prințesei față de Principatele Române în relația cu Rusia, au pus-o în postura de a părăsi Sankt Petersburgul, definitiv și fără soț. A fost momentul când s-a logodit definitiv cu ce i-a fost mai drag: **Cultura**, adoptând pentru eternitate numele literar de

DORA D'ISTRIA, nume ce presupune „**Dor de Istria**” – numele anticei Cetăți dintre Casimcea și lacul Sinoe, sau „**Dor de Istros**”- Dor de Dunăre, străveghetorul fluviu.

Pasiunea de alpinism, i-a întezit zborul spre vârful Monch din Alpii Elevețieni (4105 m), pe care l-a urcat, ca **prima femeie**, în **11 Iunie 1855**, punându-i pe creastă tricolorul **Valahie, alb-galben-albastru** pe care era brodat cu litere aurii **VALAHIA**. A urmat apoi vârful Mont Blanc, la 1 Iunie 1860, fiind a treia femeie care l-a escaladat. (Geo Șerban, *La Suisse allemande et l'ascension du Moench*, 1856).

După alpinism, tir și călărie a participat cu două peisaje la muzeul Ermitaj, obținând medalia de argint, după ce debutase în 1845 la Dresda. A vizitat Grecia, Beoția, Focida, Aetolia, Peloponez, Muntele Athos, Elveția, iar în Italia, Napoli, Torino, Genova, Florența, unde și-a cumpărat casa care-i va purta numele „*Villa d'Istria*”.

În anul 1867, parlamentul elen a emis o lege specială pentru prințesa noastră dacoromâncă, acordându-i calitatea de cetățean de onoare al Atenei, **prima demnitate acordată unei femei**,

Dora d'Istria - portret de Petre Mateescu (1876)

primul privilegiat fiind Lordul George Gordon Byron.

Dora d'Istria s-a bucurat de aprecierile unor mari personalități: Amalia de Oldenburg, regina Greciei, Frederic Wilhelm al IV-lea regele Prusiei, Pedro al II-lea D'Alcantara, împăratul Braziliei, baronul Ozeroff, Frederika Bremer, scriitoare suedeză, Edgar Quinet, Zef Serembe, poet albanez, Gaspere Gorresio, Tullo Massarani, Michele Amari, Graziado Isaia Ascoli, Giovenale Vegezzi Ruscalla etc.

Cu ocazia venirii în Regatul Român, în 1875-1876, regele Carol I, i-a acordat Ordinul și medalia „*Bene Merenti*”, prin Decret Regal, fiind **prima femeie** care a beneficiat de această prețuire regală.

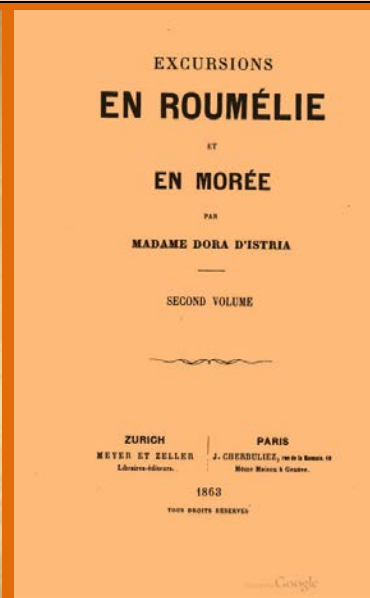
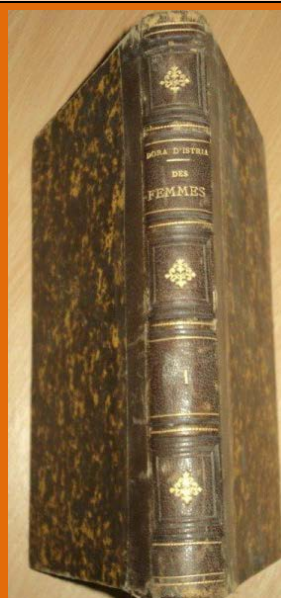
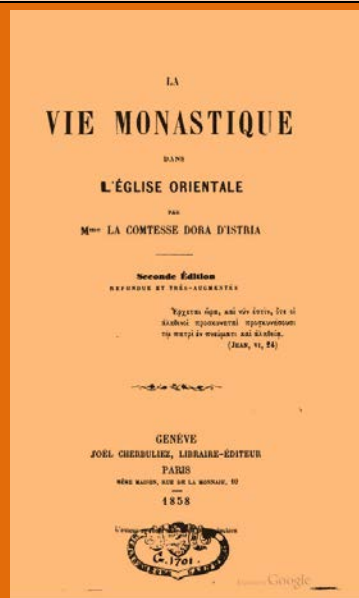
"Bene Merente"

Elena Ghica – Dora d'Istria s-a bucurat de admirația lui George Barițiu, Cezar Bolliac, Ion Heliade Rădulescu, Radu Ionescu, Grigore Alexandrescu, Dimitrie Bolintineanu, Gheorghe Ionescu-Gion, care mărturisea: „*Dora d'Istria a voit să facă totul. A tractat (tratat) istoria popoarelor balcanice, dar a tractat și folclorul lor, a scris despre situațiunea lor politică, dar a scris și despre situațiunea femeii în Orient și de pretutindeni; s-a ocupat cu plantarea arborilor exotici în Toscana, dar s-a ocupat și cu istoria și critica artistică a picturei și a sculpturei. A fost o eminentă ziaristă pe care, nu cerința imperativă și inexorabilă a foii zilnice, ci bogăția și noutatea subiectelor o îndemneau să producă mult și de toate felurile...*”

Marchizul de Villemer/ Charles Yriarte, redactorul șef al revistei *Le monde illustre*, Paris, sublinia că: „*Dora d'Istria a citit totul și a adnotat totul; ea vorbește corect nouă limbi și le scrie cu mare eleganță, fiind unul dintre cele mai curioase exemple de ceea ce poate o natură bine dotată.*”

Heinrich Kurz, scriitor, istoric literar o compara cu Madame de Stael – *gloria literelor germane și franceze de la începutul secolului al XIX-lea*; alții, care o venerau, o apropiau de scriitoarea George Sand și contesa Marie d'Agoult/ Daniel Stern.

Șirul admirațiilor a continuat prin dr. Adam Wolf, profesor la Universitatea Graz, istoricul Mariei Tereza, Richard Cortambert, critic francez, E. Lovinescu, Carlo Francesco Gabba, profesor la Universitatea Pisa, Angelo de Gubernatis, scriitor, lingvist, orientalist, Antonio D'Alessandri, Universitatea Roma, George Enache, Universitatea Dunărea de Jos-Galați, Ileana Mihăilă, Univ. București, Liviu Bordaș.

Dora D'Istria - foto 1888 și o parte din lucrările sale

Scrierile sale aparținând unei creații de trei decenii în original sau în traduceri au apărut în Austria, Belgia, Elveția, Franța, Germania, Grecia, Italia, România, S.U.A.

Europa apuseană o considera *una dintre cele mai respectate voci ale timpului său*.

Multe enciclopedii de referință s-au întrecut s-o cuprindă în paginile lor, precum și multe academii și societăți care i-au adus binemeritata cinstire enciclopedică:

Membru onorific al Societății de Arheologie Atena, 28 mai 1860; mb. onor. al Societate Geographique de France, 19 ian. 1866; mb. coresp. al Ateneo Veneto di Scienze, Lettere ed Arti-Veneția, 8 martie 1868; mb. onor. al Academiei de Fizică-matematică și statistică-Italia 18, iunie 1868; mb. onor. al Syllogos Ellinikos din Constantinopol, 8 aug. 1870; președinte onor. al Elicon-Societate literară-Smirna-Asia, 17 martie 1871; mb. emerit al Academiei Raffaello-Urbino, 17 dec. 1871; vicepreședinte onor. al Asociației Femeilor din Grecia pentru instruirea femeilor, 11 sept. 1872; mb. al Societății pentru L'incremento de Teatro-Italia, Florența, 21 ian. 1872; mb. al Accademia dei Quiriti-Roma, 1873; mb. onor. al Accademia Pittagorica-Neapoli, 24 mai 1873; mb. onor. al Academie Nationale de Lettres-Barcelona, mb. al Institutului Arheologic din Buenos Aires, 30 mai 1873; președinte onor. al societății *El Chark* – Constantinopol, 20 april. 1873; Meister al *Freie Deutsche Hochstift* – Frankfurt; mb. al Societate italiana per gli studi orientali, 9 nov. 1873, devenită Accademia Orientale din 1877; mb. onor. al *Minerva* – Trieste; mb. al Accademia Nazionale dei Lincei.

Dora d'Istria s-a urcat cu Dorul la ceruri în 17 Noiembrie 1888 din Florența.

De la Sailko - Operă proprie, CC BY-SA 3.0, <https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=28805297>

Alături de **Ana** contesă de Noailles, **Martha Bibescu** și **Elena Văcărescu**, **Dora d'Istria** formează salba de prințese frumoase dacoromâne care **au fermecat Europa prin cultura, rafinamentul și spiritul lor creator**.

Posteritatea i-a adăugat lângă blazonul princiar și scepstrul geniului spiritual.

Cel mai realizat portret pe pânză i-a aparținut lui Petre Mateescu, unde personajul ține o carte în mână, profilându-și silueta princiară pe întinsul mării agitate (1876).

GALINA Răduleanu, doctor-medicină.

Galina Răduleanu s-a născut în familia preotului basarabean cu vocație Boris Răduleanu, autorul celebrului tratat dogmatic **Parusia**. Părintele și-a crescut și educat copiii, Mircea și Galina în spiritul dragostei de Dumnezeu și a iubirii de Patrie. Galina a dat primul test de patriotism înflăcărat în clasa a VIII-a, pe când era liceană, cu cruciulița prinsă pe o panglică tricoloră la gât, în ora de dirigenție pe tema *Patriotism*, răspunzând: *Patriotism înseamnă să-l iubești pe Dumnezeu și pe rege!*

La orele de română se făcea apologia *tătucului*, care a înrobitor popoarele prin proletariatul marxist, pe care Galina îl caricaturiza cu satiră și dispreț într-un carnețel, dar prin *grija* responsabilei U.T.C. a ajuns la directoare, iar aceasta a alarmat inchițișoarea inspectoare, care a luat foc, interogându-o după metoda Makarenko.

Întrebare: *Recunoști că Stalin e un geniu?* Răspunsul Galinei a fost prompt: *Nu știu, nu l-am cunoscut personal*. Sentința a fost pe măsura răspunsului, eliminarea din școală. Avea 17 ani. A vrut să ia Calea partizanilor, dar a ajuns magazioneră la o tipografie. Providența a ajutat-o însă să termine la fără frecvență într-un an clasele IX, X și XI, apoi a intrat la Facultatea de Medicină din Cluj pe care a absolvit-o cu *bravo*. După un început de carieră promițător a venit arestarea, care nu i-a ocolit nici pe părintele său, nici pe fratele drag. Era într-o Vineri, 23 Septembrie 1960.

A făcut *cunoștință* cu sinistrele închisori Jilava, Arad și Oradea, trăind suferința, umilința, batjocura, frigul, foamea, dorul de familie, de neam, dar și demnitatea, curajul, răbdarea, ruga, poezia lui Eminescu, a lui Radu Gyr, întărirea credinței, iubirea de străbuni și de Dumnezeu, despre care vorbește în autobiografia sa, *Repetiție la moarte... din spatele gratiilor*, Fundația Sfinții Închisorilor, Pitești - 2013. Manuscrisul înainte de a fi terminat a plecat în Franța în 1966 și s-a întors în 1990.

Alături de binecuvântarea **Maicii Domnului**, de purtarea de grijă a **Mântuitorului Hristos**, de rugile părintelui **Boris**, alte două puteri angelice i-au dat aripi sufletului: **Mihail Eminescu** și **Radu Gyr**, care au așezat-o pururea în Pantheonul spiritualității și demnității dacoromâne. „*Veghetorul*” meu constant a fost Eminescu. În închisoare, fiecare zi, aproape fiecare ceas și-a avut versul și melodia sa.” (*Repetiție...*, p. 77). Poezia lui **Radu Gyr** o cuprindea ca o tainică adiere celestă venită de sus sau ca o vibrație misterioasă, ancestrală țâșnită din străfundurile serafice ale Străbunilor. „*Cu vele rupte ne-am retras/ în golful rănilor de-acum/ și totuși ce suav parfum/ în sânge încă ne-a rămas...// Înfrânți – și n-am căzut deloc,/ învinși – și-o luptă n-am pierdut,/ n-am sângerat decât în lut/ și suntem numai răni de foc.*”

Ziua de **23 Iunie 1964**, a venit ca o Zi de Înviere, aducându-i eliberarea. A ajuns un smerit și distins medic psihiatru. *Mi-am trăit profesia ca fiind însuși sensul vieții mele!*

7 Mai 2021 + Izvorul Tămăduirii

(*va urma*)